Zbiór Orzeczeń

OPINIA RZECZNIKA GENERALNEGO
YVES'A BOTA
przedstawiona w dniu 1 marca 2016 r.[1]

Sprawa C-43/15 P

BSH Bosch und Siemens Hausgeräte GmbH
przeciwko

Urzędowi Harmonizacji w ramach Rynku Wewnętrznego (znaki towarowe i wzory) (OHIM)

Odwołanie — Wspólnotowy znak towarowy — Postępowanie w sprawie sprzeciwu — Częściowa odmowa rejestracji — Zasady procesowe dotyczące wnoszenia odwołania mającego na celu kontrolę decyzji Wydziału Sprzeciwów — Odwołanie główne wniesione przez zgłaszającą zgodnie z art. 58 — 64 rozporządzenia (WE) nr 207/2009 — Odwołanie wzajemne wniesione przez wnoszącą sprzeciw w odpowiedzi na odwołanie na podstawie art. 8 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 216/96 — Dopuszczalność odwołania wzajemnego — Zakres art. 8 ust. 3 rozporządzenia nr 216/96 — Brak gwarancji proceduralnych — Naruszenie prawa do bycia wysłuchanym i zasady kontradyktoryjności — Naruszenie zasady powagi rzeczy osądzonej — Rola wymiaru sprawiedliwości — Zarzut związany z naruszeniem nadrzędnego interesu publicznego, który musi być podniesiony przez sąd Unii z urzędu

I – **Wprowadzenie**

1. Niniejsze odwołanie wpisuje się w ramy postępowania w sprawie sprzeciwu wniesionego przez LG Electronics Inc.[2] wobec zgłoszenia do rejestracji wspólnotowego znaku towarowego „compressor technology", dokonanego w Urzędzie Harmonizacji w ramach Rynku Wewnętrznego (znaki towarowe i wzory) (OHIM) przez BSH Bosch und Siemens Hausgeräte GmbH[3]. Ma ono na celu uchylenie wyroku Sądu Unii Europejskiej z dnia 4 grudnia 2014 r., BSH/OHIM – LG Electronics (compressor technology)[4].

2. W odwołaniu tym można wyróżnić dwa aspekty.

3. Z jednej strony powinno ono po raz kolejny pozwolić Trybunałowi na sprecyzowanie przypadków, w których sąd Unii, aby wypełnić swoją rolę sądu rozstrzygającego o zgodności z prawem, jest zobowiązany podnieść określony zarzut prawny z urzędu.

1 — Język oryginału: francuski.
2 — Zwaną dalej „LG" lub „wnoszącą sprzeciw".
3 — Zwaną dalej „BSH" lub „zgłaszającą".
4 — T-595/13, EU:T:2014:1023, zwanego dalej „zaskarżonym wyrokiem".

4. Z drugiej strony odwołanie to powinno umożliwić Trybunałowi wypowiedzenie się w przedmiocie konstrukcji i korzystania ze środków odwoławczych dostępnych w postępowaniu przed OHIM, zmierzających do poddania kontroli decyzji wydawanych przez Wydział Sprzeciwów. W szczególności zadanie Trybunału będzie polegało na zdefiniowaniu zakresu i szczegółowych zasad stosowania art. 8 ust. 3 rozporządzenia Komisji (WE) nr 216/96 z dnia 5 lutego 1996 r. ustanawiającego regulamin wewnętrzny izb odwoławczych Urzędu Harmonizacji w ramach Rynku Wewnętrznego (znaki towarowe i wzory) [5].

5. Przepis ten przewiduje, co następuje:

„W postępowaniach inter partes strona pozwana może w swojej odpowiedzi domagać się unieważnienia [uchylenia] lub zmiany zaskarżonej decyzji w kwestii niepodniesionej w odwołaniu. Takie wnioski stają się bezprzedmiotowe w przypadku odstąpienia powoda od powództwa [wycofania odwołania przez stronę wnoszącą odwołanie]".

6. W niniejszej sprawie BSH wniosła na podstawie art. 58–64 rozporządzenia Rady (WE) nr 207/2009 z dnia 26 lutego 2009 r. w sprawie wspólnotowego znaku towarowego [6] odwołanie mające na celu poddanie kontroli decyzji Wydziału Sprzeciwów w zakresie dotyczącym bardzo ograniczonego wykazu towarów, natomiast LG wniosła odwołanie wzajemne w celu poddania tej decyzji kontroli w odniesieniu do dużo bardziej rozszerzonego wykazu towarów, przy czym uczyniła to w odpowiedzi na odwołanie złożonej na podstawie art. 8 ust. 3 rozporządzenia nr 216/96.

7. Decyzją z dnia 5 września 2013 r. [7] Pierwsza Izba Odwoławcza OHIM (zwana dalej „Izbą Odwoławczą") oddaliła odwołanie BSH i częściowo uwzględniła żądanie LG.

8. To właśnie zgodność z prawem tej decyzji jest przedmiotem niniejszej sprawy.

9. O ile skarga o stwierdzenie nieważności wniesiona do Sądu dotyczyła wyłącznie materialnoprawnej oceny prawdopodobieństwa wprowadzenia w błąd w przypadku kolidujących ze sobą oznaczeń do celów rejestracji znaku towarowego „compressor technology", o tyle w odwołaniu do Trybunału podniesiono dwie kwestie czysto formalnoprawne dotyczące z jednej strony roli wymiaru sprawiedliwości, a z drugiej strony istnienia i zgodności z prawem środka odwoławczego.

10. W zakresie dotyczącym roli wymiaru sprawiedliwości zasugeruję Trybunałowi, aby uchylił zaskarżony wyrok nie na podstawie zarzutów podnoszonych przez BSH przed Trybunałem, ale z tego względu, że Sąd zaniechał podniesienia z urzędu dwóch zarzutów związanych z naruszeniem nadrzędnego interesu publicznego, dotyczących, po pierwsze, braku właściwości izby odwoławczej do przeprowadzenia kontroli decyzji Wydziału Sprzeciwów w odniesieniu do towarów innych niż te wskazane przez zgłaszającą w odwołaniu głównym i po drugie, naruszenia w toku tego postępowania przysługującego zgłaszającej prawa do bycia wysłuchanym.

11. W zakresie, w jakim te dwa zarzuty były przedmiotem kontradyktoryjnej wymiany stanowisk przed Trybunałem, zaproponuję, aby Trybunał podniósł te zarzuty z urzędu i samodzielnie orzekł w przedmiocie sporu.

5 — Dz.U. L 28, s. 11. Rozporządzenie zmienione rozporządzeniem Komisji (WE) nr 2082/2004 z dnia 6 grudnia 2004 r. (Dz.U. L 360, s. 8) (zwane dalej „rozporządzeniem nr 216/96").

6 — Dz.U. L 78, s. 1.

7 — Sprawa R 1176/2012-1. Decyzja zmieniona decyzją zawierającą sprostowanie z dnia 3 grudnia 2013 r., zwaną dalej „sporną decyzją".

12. To właśnie w powyższych ramach Trybunał będzie musiał w szczególności określić, czy w świetle zarówno zasad przewidzianych w art. 58–64 rozporządzenia nr 207/2009, jak i gwarancji proceduralnych ustanowionych w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „kartą praw podstawowych"), art. 8 ust. 3 rozporządzenia nr 216/96 ma faktycznie na celu ustanowienie środka odwoławczego równoległego do tego przewidzianego w ramach rozporządzenia nr 207/2009.

13. Zadaniem Trybunału będzie zatem położenie kresu istniejącej obecnie niepewności prawnej wynikającej z braku jednolitości stanowisk dotyczących wykładni tego rodzaju przepisu, reprezentowanych przez poszczególne izby odwoławcze OHIM i przez różne składy Sądu.

14. W niniejszej opinii wyjaśnię powody, dla których art. 8 ust. 3 rozporządzenia nr 216/96 nie może w sposób oczywisty aspirować do ustanowienia środka odwoławczego odrębnego od tego przewidzianego w art. 58 i następnych rozporządzenia nr 207/2009. W konsekwencji będę tu utrzymywał, że Izba Odwoławcza nie powinna była dopuścić i uwzględnić odwołania, którego niedopuszczalność była oczywista, ponieważ nie była uprawniona do przeprowadzenia kontroli decyzji Wydziału Sprzeciwów w zakresie dotyczącym towarów innych niż te wskazane w odwołaniu głównym, oraz że przekroczyła ona granice swojej właściwości.

15. Posiłkowo wskażę również, że Izba Odwoławcza naruszyła przysługujące BSH prawo do obrony, ponieważ nie pozwoliła jej na złożenie uwag dotyczących odwołania wzajemnego wniesionego przez LG.

16. W konsekwencji zaproponuję Trybunałowi, aby stwierdził nieważność spornej decyzji i obciążył OHIM kosztami postępowania w obu instancjach.

II – **Ramy prawne Unii**

A – *Rozporządzenie nr 207/2009*

17. Rozporządzenie Rady (WE) nr 40/94 z dnia 20 grudnia 1993 r. w sprawie wspólnotowego znaku towarowego [8] zostało uchylone i zastąpione rozporządzeniem nr 207/2009, które weszło w życie w dniu 13 kwietnia 2009 r. Niemniej jednak ze względu na datę dokonania zgłoszenia do rejestracji w niniejszej sprawie, czyli dzień 24 listopada 2008 r., która to data jest rozstrzygająca dla ustalenia właściwych przepisów prawa materialnego, niniejszy spór podlega z jednej strony przepisom procesowym rozporządzenia nr 207/2009, z drugiej zaś strony przepisom materialnym rozporządzenia nr 40/94.

18. Artykuł 8 rozporządzenia nr 40/94, zatytułowany „Względne podstawy odmowy rejestracji", którego brzmienie zostało przejęte bez zmian w rozporządzeniu nr 207/2009, stanowi w swym ust. 1:

„W wyniku sprzeciwu właściciela wcześniejszego znaku towarowego, zgłoszonego znaku towarowego nie rejestruje się, jeżeli:

[…]

b) z powodu identyczności lub podobieństwa do wcześniejszego znaku towarowego, identyczności lub podobieństwa towarów lub usług istnieje prawdopodobieństwo wprowadzenia w błąd opinii publicznej [odbiorców] na terytorium, na którym wcześniejszy znak towarowy jest chroniony; prawdopodobieństwo wprowadzenia w błąd obejmuje również prawdopodobieństwo skojarzenia z wcześniejszym znakiem towarowym".

8 — Dz.U. 1994, L 11, s. 1.

19. Artykuł 59 rozporządzenia nr 207/2009, zatytułowany „Osoby uprawnione do wnoszenia odwołania i do występowania jako strony w postępowaniu odwoławczym”, jest zawarty w tytule VII tego rozporządzenia noszącym tytuł „Odwołania”. Zgodnie z tym przepisem:

„Każda strona w postępowaniu, dla której decyzja ma niekorzystny skutek, może wnieść odwołanie […]”.

20. Artykuł 60 tego rozporządzenia, zatytułowany „Termin i forma odwołania”, który również jest zawarty we wspomnianym tytule VII, stanowi:

„Odwołanie wnosi się na piśmie do [OHIM] w terminie dwóch miesięcy od dnia doręczenia decyzji, której odwołanie dotyczy. Odwołanie uważa się za wniesione z chwilą uiszczenia opłaty […]”.

21. Artykuł 63 wspomnianego rozporządzenia, zatytułowany „Rozpatrywanie odwołań”, stanowi w swym ust. 2:

„W trakcie rozpatrywania odwołania izba odwoławcza wzywa strony, tak często jak to jest konieczne, do przedstawiania w terminie wyznaczonym przez izbę odwoławczą uwag dotyczących materiałów przekazanych przez inne strony lub izbę”.

22. Artykuł 64 rozporządzenia nr 207/2009, zatytułowany „Decyzje w sprawie odwołań”, przewiduje w swym ust. 1:

„Po rozpatrzeniu odwołania co do istoty izba odwoławcza podejmuje decyzję w sprawie odwołania. Izba odwoławcza może albo skorzystać z uprawnień w granicach kompetencji posiadanych przez instancję, która podjęła zaskarżoną decyzję, albo przekazać sprawę do wspomnianej instancji […]”.

23. Ponadto zgodnie z art. 75 zdanie drugie tego rozporządzenia decyzje OHIM „opierają się wyłącznie na przyczynach lub materiale dowodowym, co do których strony zainteresowane miały możliwość przedstawienia swoich uwag”.

24. Artykuł 76 wspomnianego rozporządzenia, zatytułowany „Badanie przez Urząd stanu faktycznego z urzędu”, stanowi w swym ust. 1:

„W trakcie postępowania [OHIM] bada stan faktyczny z urzędu; jednakże w postępowaniu odnoszącym się do względnych podstaw odmowy rejestracji [OHIM] ogranicza się w tym badaniu do stanu faktycznego, dowodów i argumentów przedstawionych przez strony oraz poszukiwanego zadośćuczynienia”.

B – *Rozporządzenie (WE) nr 2868/95*

25. Zgodnie ze swymi motywami piątym i szóstym rozporządzenie Komisji (WE) nr 2868/95 z dnia 13 grudnia 1995 r. wykonującego rozporządzenie nr 40/94[9] ustanawia zasady, które są niezbędne dla wykonania przepisów rozporządzenia nr 207/2009, aby zagwarantować prawidłowy przebieg postępowań przed OHIM.

26. W zakresie zasad procesowych uzupełnia ono zatem, w swym tytule X, zasady dotyczące wnoszenia i rozpatrywania odwołań.

9 — Dz.U. L 303, s. 1.

27. Zasada 49 rozporządzenia nr 2868/95, zatytułowana „Odrzucenie odwołania z powodu niedopuszczalności”, precyzuje, co następuje:„1. Jeżeli odwołanie nie jest zgodne z art. [58–60 rozporządzenia nr 207/2009 oraz z] zasadą 48 ust. 1 lit. c) [i zasadą 48 ust. 2, dotyczącymi treści odwołania], izba odwoławcza odrzuca je z powodu niedopuszczalności […].

[…]

3. Jeżeli opłata za odwołanie została uiszczona po upływie terminu [do] wniesienia odwołania na podstawie art. [60 rozporządzenia nr 207/2009], odwołanie uważa się za niewniesione […]”.

C – *Rozporządzenie nr 216/96*

28. Rozporządzenie nr 216/96 przewiduje w art. 8, zatytułowanym „Tryb postępowania”, co następuje:

„[…]

2. W postępowaniach inter partes i bez uszczerbku dla przepisów art. [63 ust. 2 rozporządzenia nr 207/2009], wskazanie podstaw odwołania oraz odpowiedź na nie mogą zostać uzupełnione repliką odwołującej się strony, złożoną w terminie dwóch miesięcy od zawiadomienia jej o odpowiedzi, oraz odparciem zarzutów przez stronę pozwaną, złożonym w terminie dwóch miesięcy od powiadomienia jej o replice.

3. W postępowaniach inter partes strona pozwana może w swojej odpowiedzi domagać się unieważnienia [uchylenia] lub zmiany zaskarżonej decyzji w kwestii nie podniesionej w odwołaniu. Takie wnioski stają się bezprzedmiotowe w przypadku odstąpienia powoda od powództwa [wycofania odwołania przez stronę wnoszącą odwołanie]”.

III – **Historia sporu**

29. Decyzją z dnia 3 maja 2012 r. Wydział Sprzeciwów odrzucił częściowo dokonane przez BSH zgłoszenie do rejestracji wspólnotowego znaku towarowego „compressor technology”. Uznał on bowiem, że istniało prawdopodobieństwo wprowadzenia w błąd co do wcześniejszego znaku towarowego „KOMPRESSOR”, należącego do LG i oznaczającego część zgłoszonych towarów z klasy7, 9 i 11 w rozumieniu porozumienia nicejskiego [10], w tym dla elektrycznych przyborów do sprzątania domu, mianowicie odkurzaczy, odkurzaczy na mokro i na sucho [11].

30. Dla pozostałych zgłoszonych towarów należących do klas 7, 9 i 11 Wydział Sprzeciwów oddalił sprzeciw wniesiony przez LG ze względu na to, że prawdopodobieństwo wprowadzenia w błąd nie istniało.

31. Decyzja ta została doręczona stronom w dniu 3 maja 2012 r.

32. W dniu 26 czerwca 2012 r. BSH wniosła od tej decyzji odwołanie, wypełniając przewidziany w tym celu formularz odwołania, a w dniu 3 września 2012 r. przedstawiła pismo zawierające podstawy odwołania. BSH wniosła o dokonanie kontroli decyzji Wydziału Sprzeciwów w odniesieniu do oceny prawdopodobieństwa wprowadzenia w błąd w przypadku elektrycznych przyborów do sprzątania domu, mianowicie odkurzaczy, odkurzaczy na mokro i na sucho, należących do klasy 7, wyłączając pozostałe towary z zakresu odwołania.

10 — Porozumienie nicejskie dotyczące międzynarodowej klasyfikacji towarów i usług dla celów rejestracji znaków z dnia 15 czerwca 1957 r., ze zmianami.

11 — Zobacz dokładny wykaz omawianych towarów w pkt 3 zaskarżonego wyroku.

33. W dniu 31 października 2012 r. LG w tym samym piśmie procesowym zatytułowanym „Odpowiedź na odwołanie" z jednej strony przedstawiła uwagi odnoszące się do argumentów wysuwanych przez BSH na poparcie odwołania, a z drugiej strony wniosła o przeprowadzenie kontroli decyzji Wydziału Sprzeciwów, domagając się, by zgłoszenie znaku towarowego „compressor technology" zostało odrzucone w większym zakresie. LG utrzymywała w szczególności, że – przeciwnie do tego, co zostało stwierdzone w decyzji wydanej przez Wydziału Sprzeciwów – prawdopodobieństwo wprowadzenia w błąd istniało w odniesieniu do następujących towarów:

— klasa 7: elektryczne urządzenia do usuwania odpadów zwłaszcza młyny i prasy do odpadów;

— klasa 9: wagi łazienkowe; elektryczne zgrzewarki do folii; urządzenia do zdalnego sterowania, urządzenia sygnalizacyjne i sterujące (elektryczne/elektroniczne) do maszyn i urządzeń gospodarstwa domowego i kuchennych; zapisane i niezapisane nośniki danych do sprzętu gospodarstwa domowego, do odczytu maszynowego; elektryczne maszyny sprzedające napoje lub artykuły spożywcze, automatyczne maszyny sprzedające; części do wszystkich wyżej wymienionych towarów ujęte w klasie 9.

Elektryczne aparaty i instrumenty, o ile ujęte w klasie 9, mianowicie żelazka elektryczne; wagi kuchenne;

— klasa 11: lampy na podczerwień (inne niż do użytku medycznego); poduszki elektryczne (nie do celów medycznych), koce elektryczne (nie do celów medycznych); mechaniczne urządzenia do dystrybucji napojów (dystrybutory do napojów) do nalewania schłodzonych napojów do stosowania w połączeniu z urządzeniami do chłodzenia napojów.

34. Pismem z dnia 8 listopada 2012 r. zatytułowanym „Przekazanie uwag" OHIM przekazał BSH przedstawione przez LG „uwagi", wskazując, że pisemny etap postępowania został zakończony, że w konsekwencji załączone uwagi są przekazanie jedynie tytułem informacji, że akta sprawy zostaną przekazane we właściwym terminie izbie odwoławczej i że to ona orzeknie w sprawie.

35. W pkt 13 spornej decyzji Izba Odwoławcza uznała odwołanie wniesione przez BSH za dopuszczalne, ponieważ zostało wniesione zgodnie z art. 58–60 rozporządzenia nr 207/2009 i z zasadą 48 rozporządzenia nr 2868/95.

36. W pkt 14 spornej decyzji, w ramach badania zakresu odwołania, Izba Odwoławcza wskazała, że w swej odpowiedzi na pismo przedstawiające podstawy odwołania LG wniosła odwołanie „posiłkowe" („acillary appeal") zgodnie z art. 8 ust. 3 rozporządzenia nr 216/96, w którym domagała się przeprowadzenia kontroli decyzji Wydziału Sprzeciwów w odniesieniu do wskazanych powyżej towarów należących do klas 7, 9 i 11.

37. W wyniku przeprowadzonego badania Izba Odwoławcza oddaliła odwołanie BSH i częściowo uwzględniła odwołanie wzajemne LG.

38. W konsekwencji BSH wniosła do Sądu skargę o stwierdzenie nieważności, podnosząc jeden tylko zarzut dotyczący naruszenia przez Izbę Odwoławczą art. 8 ust. 1 lit. b) rozporządzenia nr 207/2009 w związku z oceną prawdopodobieństwa wprowadzenia w błąd w przypadku kolidujących ze sobą oznaczeń.

39. Sąd oddalił tę skargę.

IV – **Żądania stron przed Trybunałem**

40. W odwołaniu BSH wnosi do Trybunał o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz stwierdzenie nieważności spornej decyzji, a tytułem żądania ewentualnego o przekazanie sprawy Sądowi celem ponownego rozpoznania, jak również o obciążenie OHIM kosztami postępowania w obu instancjach.

41. OHIM wnosi o oddalenie odwołania i obciążenie BSH kosztami postępowania.

V – **W przedmiocie odwołania**

42. Na poparcie odwołania BSH przytacza dwa zarzuty.

43. Zarzut pierwszy został po raz pierwszy podniesiony przed Trybunałem. Dotyczy on naruszenia przez OHIM art. 60 rozporządzenia nr 207/2009, który przewiduje zasady procesowe znajdujące zastosowanie do wnoszenia odwołań do izb odwoławczych OHIM. BSH twierdzi w istocie, że wniesione przez LG odwołanie wzajemne było niedopuszczalne, ponieważ przy jego wniesieniu nie dochowano żadnego z przewidzianych w tym przepisie wymogów dotyczących terminu i formy.

44. Zarzut drugi dotyczy naruszenia art. 8 ust. 1 lit. b) rozporządzenia nr 40/94 w ramach oceny prawdopodobieństwa wprowadzenia w błąd w przypadku oznaczeń „compressor technology” i „KOMPRESSOR”.

45. Nie sądzę, by na tym etapie rozpoznawania sprawy konieczne było przeprowadzenie oceny, czy sporna decyzja jest dotknięta wadami wskazanymi przez BSH w odwołaniu. Już na pierwszy rzut oka wydaje mi się bowiem, że zaskarżony wyrok powinien zostać uchylony z tego względu, iż Sąd zaniechał podniesienia z urzędu, że sporna decyzja została wydana przez organ nieposiadający właściwości, z naruszeniem przysługującego zgłaszającej prawa do obrony.

46. Uważam bowiem, że wniesione przez wnoszącą sprzeciw odwołanie było oczywiście niedopuszczalne, wobec czego Izba Odwoławcza nie była właściwa do dokonania kontroli decyzji Wydziału Sprzeciwów w zakresie dotyczącym towarów wskazanych w tym odwołaniu.

47. Ponadto sądzę, że Izba Odwoławcza zmieniła decyzję Wydziału Sprzeciwów, uwzględniając w ten sposób żądania wnoszącej sprzeciw, bez uprzedniego umożliwienia BSH przedstawienia w sposób skuteczny jej stanowiska, naruszając w ten sposób przysługujące tej ostatniej prawo do obrony.

48. Brak właściwości i naruszenie istotnych wymogów proceduralnych stanowią zaś zarzuty związane z naruszeniem nadrzędnego interesu publicznego, które mogą lub muszą zostać podniesione przez sąd Unii z urzędu, w przypadku gdy nie uczynią tego strony postępowania.

49. Z przepisów regulujących postępowanie przed sądami Unii, w szczególności z art. 21 statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej i z art. 177 regulaminu postępowania przed Sądem, wynika, że ramy sporu są wyznaczane i ograniczane przez strony. Wynika stąd, że sąd Unii nie może co do zasady wykraczać poza żądania, które zostały mu przedstawione w pismach procesowych stron, i także w przedmiocie tych żądań powinien on również orzekać na podstawie stanu prawnego i faktycznego przedstawionego przez strony.

50. Jednakże rolą sądu Unii nie jest pozostanie biernym. W ramach sporów z zakresu wspólnotowego znaku towarowego przeprowadzana przez sąd Unii kontrola sądowa nie ogranicza się wyłącznie do zwykłego powielenia kontroli dokonanej uprzednio przez izbę odwoławczą OHIM [12]. Jego rola nie ogranicza się także do oceny zasadności stanowiska każdej ze stron sporu poprzez kurczowe trzymanie się podnoszonych przez nie zarzutów i argumentów. Sąd Unii nie pełni bowiem jedynie funkcji arbitra. Musi on również zapewnić poszanowanie prawa Unii, a zwłaszcza podstawowych gwarancji ustanowionych w karcie praw podstawowych.

51. Przepisy regulujące postępowanie przed każdym z sądów Unii, jak również orzecznictwo określiły więc przypadki, w których sąd Unii w celu wypełnienia swojej misji sądu kontrolującego zgodność z prawem dysponuje uprawnieniem do podniesienia z urzędu zarzutu niezgodności z prawem.

52. Na podstawie regulaminu postępowania Sąd może podnieść z urzędu oczywisty brak swojej właściwości do rozpoznania sprawy lub oczywistą niedopuszczalność skargi, czy też, w odpowiednim przypadku, oczywisty brak podstawy prawnej skargi [13]. Może on również podnieść z urzędu, iż skarga jest niedopuszczalna ze względu na bezwzględne przeszkody procesowe [14], a mianowicie ze względu naruszenia istotnej przesłanki dopuszczalności skargi, takiej jak istnienie aktu podlegającego zaskarżeniu [15], legitymacja procesowa [16] czy dochowanie terminów [17].

53. Ponadto Trybunał ustanowił rozróżnienie między z jednej strony zarzutami dotyczącymi materialnej zgodności z prawem zaskarżonego aktu, które wiążą się z naruszeniem przepisu prawa dotyczącego stosowania traktatu FUE i mogą być rozpoznawane przez sąd Unii wyłącznie, jeżeli zostały podniesione przez strony, a z drugiej strony zarzutami podważającymi formalną zgodność z prawem zaskarżonego aktu, które obejmują naruszenie istotnych wymogów proceduralnych, dotyczą naruszenia nadrzędnego interesu publicznego i muszą zostać podniesione przez sąd Unii z urzędu [18]. W tym ostatnim przypadku nieprawidłowości dotykające formy aktu lub zastosowanej procedury naruszają prawa osób trzecich lub osób, których ten akt dotyczy, lub mogą mieć wpływ na treść tego aktu [19]. Może tu chodzić przykładowo o brak prawidłowego uwierzytelnienia [20] lub o brak doręczenia [21].

54. W ten sposób Trybunał potwierdził, że brak kompetencji autora zaskarżonego aktu [22] oraz brak lub niewystarczający charakter uzasadnienia [23] stanowią zarzuty związane z naruszeniem nadrzędnego interesu publicznego, które mogą, a nawet muszą zostać podniesione przez sąd Unii z urzędu, chociaż żadna ze stron nie wniosła do sądu o uczynienie tego.

55. Sądowi Unii rozpoznającemu skargę o stwierdzenie nieważności nie można zatem zarzucać wyjścia poza ramy sporu, przekroczenia swoich uprawnień, orzekania ultra petita oraz naruszenia swojego regulaminu, jeżeli podnosi on z urzędu zarzut, który dotyczy właśnie zgodności z prawem aktu, w odniesieniu do którego została wniesiona do tego sądu skarga o stwierdzenie nieważności [24].

12 — Wyrok Hals/Komisja, C-29/05 P, EU:C:2007:162, pkt 55.

13 — Zobacz art. 126 regulaminu postępowania przed Sądem.

14 — Zobacz art. 129 regulaminu postępowania przed Sądem.

15 — Postanowienie ISAE/VP i Interdata/Komisja, C-130/91, EU:C:1992:7, pkt 11.

16 — Wyroki: Włochy/Komisja, C-298/00 P, EU:C:2004:240, pkt 35; Regione Siciliana/Komisja, C-417/04 P, EU:C:2006:282, pkt 36.

17 — Wyroki: Politi/ETF, C-154/99 P, EU:C:2000:354, pkt 15 i przytoczone tam orzecznictwo; a także Evropaïki Dynamiki/Komisja, C-469/11 P, EU:C:2012:705, pkt 50 i przytoczone tam orzecznictwo.

18 — Wyroki: Komisja/Sytraval i Brink's France, C-367/95 P, EU:C:1998:154, pkt 67 i przytoczone tam orzecznictwo; a także Komisja/Irlandia i in., C-89/08 P, EU:C:2009:742, pkt 40.

19 — Definicja ta została zapożyczona od J. Rideau, Recours en annulation, *Jurisclasseur Europe*, zeszyt 331, pkt 22.

20 — Wyrok Komisja/Solvay, C-287/95 P i C-288/95 P, EU:C:2000:189, pkt 55.

21 — Wyrok Hoechst/Komisja, C-227/92 P, EU:C:1999:360, pkt 72.

22 — Wyrok Salzgitter/Komisja, C-210/98 P, EU:C:2000:397, pkt 56 i przytoczone tam orzecznictwo; a także postanowienie Planet/Komisja, T-320/09, EU:T:2011:172, pkt 41 i przytoczone tam orzecznictwo.

23 — Wyrok Komisja/Irlandia i in., C-89/08 P, EU:C:2009:742, pkt 34 i przytoczone tam orzecznictwo.

24 — Ibidem, pkt 35.

56. W różnych sytuacjach faktycznych opisanych w orzecznictwie wada, którą jest dotknięty zaskarżony akt, ma charakter wystarczająco poważny, aby uzasadnić uznanie przez sąd Unii jej istnienia, mimo iż wada ta nie została podniesiona przez stronę skarżącą. Innymi słowy, jeśli zaskarżony akt narusza powagę rzeczy osądzonej lub został wydany z naruszeniem istotnego wymogu proceduralnego lub prawa podstawowego, to nie ma znaczenia ustalenie, czy akt ten jest również dotknięty wadami podnoszonymi przez stronę skarżącą na poparcie jej skargi o stwierdzenie nieważności. Ochrona porządku prawnego Unii oraz ochrona praw podstawowych uprawnia i w danym wypadku zobowiązuje sąd kontrolujący zgodność z prawem do stwierdzenia, że dany akt jest dotknięty wadą, która w konsekwencji prowadzi do stwierdzenia jego nieważności.

57. Jest oczywiste, że uprawnienie to nie może być uzależnione od warunku, że musi mieć ono związek z zarzutami i argumentami podnoszonymi przez strony. Wymaganie spełnienia tego warunku pozostawałoby bowiem w sprzeczności z samym przedmiotem uprawnienia do podnoszenia z urzędu zarzutów, które konkretnie ma na celu uzupełnić braki stron, w przypadku kiedy doszło do naruszenia przepisu związanego z nadrzędnym interesem publicznym.

58. W niniejszej sprawie z przekazanych Sądowi akt sprawy wynika, że odwołanie wzajemne wniesione przez LG na podstawie art. 8 ust. 3 rozporządzenia nr 216/96 nie spełnia żadnego z wymogów dotyczących terminu i formy, którym jest ono poddane, aby mogło zostać uznane za dopuszczalne.

59. Z zaskarżonej decyzji wynika również wyraźnie, że Izba Odwoławcza, o ile w pkt 13 tej decyzji wyraźnie orzekła w przedmiocie dopuszczalności odwołania głównego wniesionego przez BSH, o tyle w żadnym momencie nie rozpatrzyła dopuszczalności odwołania wzajemnego wniesionego przez LG, pomimo tego, że sporna decyzja opiera się na podnoszonych w nim argumentach.

60. Tymczasem jak można uwzględnić odwołanie, skoro jego dopuszczalność nie została poddana uprzedniej ocenie?

61. Trzeba przyznać, że zadanie nie jest proste, w przypadku gdy istnieje duża niejasność co do zakresu art. 8 ust. 3 rozporządzenia nr 216/96 i co do przepisów proceduralnych regulujących wnoszenie odwołań.

62. Niemniej jednak, niezależnie od okoliczności, zaniechawszy orzeczenia w przedmiocie dopuszczalności odwołania wniesionego przez LG, Izba Odwoławcza naruszyła zasadę 49 ust. 1 rozporządzenia nr 2868/95, zgodnie z którą – dla przypomnienia – „[j]eżeli odwołanie nie jest zgodne z art. [58–60 rozporządzenia nr 207/2009 oraz z] zasadą 48 ust. 1 lit. c) [i zasadą 48 ust. 2, dotyczącymi treści odwołania], izba odwoławcza odrzuca je z powodu niedopuszczalności”.

63. Ponadto orzekając w przedmiocie tego odwołania, wykroczyła ona poza granice swoich uprawnień, ponieważ odwołanie może zaistnieć wyłącznie, jeżeli zostanie wniesione zgodnie z prawem.

64. Przed dokonaniem oceny zarzutów stwierdzenia nieważności podnoszonych przez strony, Sąd był zatem zobowiązany rozpoznać z urzędu kompetencję Izby Odwoławczej do wydania spornej decyzji.

65. Ponadto z dokumentów zawartych w aktach sprawy wyraźnie wynika, że sporna decyzja została wydana bez uprzedniego umożliwienia BSH przedstawienia swoich uwag w przedmiocie odwołania wzajemnego wniesionego przez LG, co bezsprzecznie nadwątliło uzasadnienie tej decyzji. Powyższe uchybienie było tym bardziej rażące, że kwestie poruszone przez LG w jej odwołaniu wzajemnym były w sposób oczywisty rozstrzygające dla wyniku postępowania, ponieważ Izba Odwoławcza dokonała zmiany decyzji Wydziału Sprzeciwów na niekorzyść BSH.

66. Otóż przyjmując za podstawę orzecznictwo, które zostało przytoczone przeze mnie powyżej, Trybunał wielokrotnie orzekł, że oparcie orzeczenia sądu na okolicznościach faktycznych i dokumentach, o których strony – lub jedna z nich – nie wiedziały i co do których nie mogły one zatem zająć stanowiska, byłoby naruszeniem podstawowej zasady prawa.

67. Sąd był zatem zobowiązany, wobec nieprzeprowadzania przez Izbę Odwoławczą badania należącego do jej kompetencji, do dokonania z urzędu kontroli zgodności z prawem spornej decyzji pod kątem zgodności zarówno z podstawowymi zasadami prawa do bycia wysłuchanym i kontradyktoryjności, jak i z art. 63 ust. 2 i art. 75 zdanie drugie rozporządzenia nr 207/2009.

68. Proponuję zatem Trybunałowi, aby z powyżej wskazanych względów uchylił zaskarżony wyrok.

VI – **W przedmiocie skutków uchylenia zaskarżonego wyroku**

69. W przypadku uchylenia wyroku, od którego wniesiono odwołanie, art. 61 statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej przewiduje, że Trybunał może skierować sprawę do ponownego rozpoznania przez Sąd lub wydać orzeczenie ostateczne w sprawie, jeśli stan postępowania na to pozwala.

70. Uważam, że stan postępowania w niniejszej sprawie pozwala na orzeczenie w przedmiocie dwóch zarzutów prawnych, których podniesienie z urzędu pragnę Trybunałowi zaproponować.

71. Co się tyczy, po pierwsze, kwestii, czy Izba Odwoławcza była uprawniona do dokonania kontroli decyzji Wydziału Sprzeciwów w odniesieniu do towarów wskazanych w odwołaniu wzajemnym wniesionym przez LG, to kwestia ta dotyczy dopuszczalności tego odwołania i została omówiona przez BSH i przez OHIM w ich pismach procesowych i na wyznaczonej przez Trybunał rozprawie.

72. Jeżeli chodzi, po drugie, o kwestię, czy sporna decyzja narusza prawo do obrony BSH w zakresie, w jakim nie została ona wysłuchana, to ta kwestia również była przedmiotem kontradyktoryjnej wymiany poglądów przed Trybunałem.

73. Proponuję zatem Trybunałowi, aby podniósł z urzędu zarzut dotyczący braku kompetencji Izby Odwoławczej do wydania spornej decyzji.

74. A zatem w ramach niniejszej opinii jedynie posiłkowo przeprowadzę analizę zarzutu dotyczącego naruszenia w toku wydawania tej decyzji przysługującego zgłaszającej prawa do bycia wysłuchanym i zasady kontradyktoryjności.

A – *W przedmiocie braku kompetencji Izby Odwoławczej do wydania spornej decyzji*

1. Argumenty stron

75. BSH utrzymuje, że nie istnieje żadne dopuszczalne odwołanie, które jako jedyne mogłoby uzasadnić rozszerzenie zakresu odrzucenia zgłoszenia znaku w stosunku do decyzji Wydziału Sprzeciwów. Uważa ona bowiem, że LG nie wniosła odwołania w terminie przewidzianym w art. 60 rozporządzenia nr 207/2009 ani nie uiściła należnej opłaty.

76. OHIM podnosi na wstępie, że argument BSH, zgodnie z którym LG w swojej odpowiedzi na odwołanie z dnia 31 października 2012 r. nie przedstawiła wyraźnego żądania, jest pozbawiony podstaw faktycznych, ponieważ takie żądanie zostało sformułowane w sposób jasny. Co więcej, wyraźne użycie słowa „żądanie" lub dosłowne wskazanie art. 8 ust. 3 rozporządzenia nr 216/96 nie jest konieczne. Wystarczy bowiem, by uwagi, rozpatrywane w całości, w sposób wyraźny wyrażały wolę zaskarżenia przez daną stronę decyzji Wydziału Sprzeciwów, jak również zakres tej woli.

77. OHIM podnosi następnie, że z brzmienia art. 8 ust. 3 rozporządzenia nr 216/96 wynika, że w postępowaniu przed izbą odwoławczą OHIM strona pozwana może w swej odpowiedzi na odwołanie skorzystać z prawa do zakwestionowania decyzji, która została zaskarżona. W jego przekonaniu już sama okoliczność, że strona jest pozwaną, pozwala jej zatem na zakwestionowanie ważności decyzji Wydziału Sprzeciwów. Ponadto przepis ten nie ogranicza tego prawa do zarzutów podniesionych już w odwołaniu. Przewiduje on bowiem, że żądania mogą dotyczyć kwestii nieporuszonych w odwołaniu. Dodatkowo wspomniany przepis w żaden sposób nie odnosi się do możliwości wniesienia przez stronę pozwaną odrębnego odwołania od zaskarżonej decyzji. A zatem jego zdaniem istnieją dwa środki odwoławcze służące zaskarżeniu decyzji o uwzględnieniu sprzeciwu i odrzuceniu zgłoszenia wspólnotowego znaku towarowego, co zostało zresztą potwierdzone przez wyrok Intensa Sanpaolo/OHIM – MIP Metro (COMIT) [25].

78. OHIM twierdzi wreszcie, że powyższego wniosku nie podważają zawarte w rozporządzeniu nr 207/2009 zasady procesowe, zwłaszcza ta, zgodnie z którą każda ze stron postępowania, które zakończyło się wydaniem decyzji w pierwszej instancji, może ją zaskarżyć, o ile nie uwzględniono w niej jej żądań. W zakresie bowiem, w jakim strona pozwana zdecyduje się na wniesienie „odwołania wzajemnego" w rozumieniu art. 8 ust. 3 rozporządzenia nr 216/96, utrzymanie się tego odwołania będzie nierozerwalnie związane z utrzymaniem się odwołania wniesionego przez stronę wnoszącą odwołanie, inaczej niż ma to miejsce w przypadku odwołania wniesionego zgodnie z przepisami rozporządzenia nr 207/2009. Strona pozwana ponosi więc ryzyko, że jej „odwołanie wzajemne" podzieli los odwołania strony wnoszącej odwołanie i że w przypadku wycofania tego ostatniego odwołania stanie się ono bezprzedmiotowe „tytułem posiłkowym".

2. Moja ocena

79. Wszystkie strony niniejszego sporu zgadzają się, po pierwsze, że odwołanie wniesione przez wnoszącą sprzeciw miało na celu przeprowadzenie kontroli decyzji Wydziału Sprzeciwów w odniesieniu do towarów, które nie zostały wymienione w odwołaniu głównym wniesionym przez zgłaszającą, po drugie, że to odwołanie zostało wniesione blisko sześć miesięcy po doręczeniu wnoszącej sprzeciw decyzji Wydział Sprzeciwów [26], po trzecie, że nie uiszczono ponadto żadnej opłaty za odwołanie i po czwarte, że Izba Odwoławcza częściowo uwzględniła żądanie LG, orzekając w ten sposób na niekorzyść BSH bez uprzedniego umożliwienia tej ostatniej przedstawienia jej stanowiska.

80. Tego rodzaju procedura nie tylko jest sprzeczna z zasadami procesowymi ustanowionymi w rozporządzeniu nr 207/2009 i w rozporządzeniach wykonawczych do niego, ale także narusza w sposób poważny prawa i gwarancje proceduralne zgłaszającej ustanowione w karcie praw podstawowych.

81. Procedura ta jest w rzeczywistości wynikiem wielkiej niejasności co do zakresu art. 8 ust. 3 rozporządzenia nr 216/96.

25 — T-84/08, EU:T:2011:144, pkt 23.

26 — Dla przypomnienia decyzja Wydziału Sprzeciwów została doręczona w dniu 3 maja 2012 r.

82. Przynajmniej w tym względzie podzielam wyrażony przez Komisję Europejską na rozprawie pogląd, że przepis ten wprowadza „pewną niepewność prawną" i może wręcz „zostać uznany za »lekko niekompletny«". Wyjaśnia to nie tylko wady dotykające zgodność z prawem zaskarżonej decyzji, ale również i w szerszym zakresie niespójności, jakie można dostrzec w praktyce decyzyjnej OHIM [27].

83. Ponadto w ramach nowelizacji rozporządzenia nr 207/2009 w drodze rozporządzenia (UE) 2015/2424 [28], które wejdzie w życie w dniu 23 marca 2016 r., Komisja włączyła postanowienia art. 8 ust. 3 rozporządzenia nr 216/96 do art. 60 rozporządzenia nr 207/2009, wskazując w motywie 28 rozporządzenia 2015/2424, że „[z] doświadczenia nabytego w związku ze stosowaniem obecnego systemu unijnego znaku towarowego wynika, że możliwe jest udoskonalenie niektórych aspektów procedury" oraz że „[w] związku z tym należy podjąć pewne środki w celu uproszczenia i przyspieszenia procedur w stosownych przypadkach i, w razie potrzeby, w celu zwiększenia pewności i przewidywalności prawa".

84. Trzeba przyznać, że owe niespójności mają także swoje źródło w rozbieżnej linii orzeczniczej poszczególnych izb Sądu.

85. W wyroku Intesa Sanpaolo/OHIM – MIP Metro (COMIT) [29], na którym opiera się OHIM, czwarta izba Sądu stwierdziła, że art. 8 ust. 3 rozporządzenia nr 216/96 ustanawia środek odwoławczy równoległy do tego, o którym mowa w art. 60 rozporządzenia nr 207/2009. Wniosek ten opiera się na wyjątkowo lakonicznej analizie, którą przytoczę poniżej [30]:

„[…] artykuł 8 ust. 3 rozporządzenia nr 216/96 nie ogranicza prawa [strony pozwanej do zakwestionowania ważności decyzji Wydziału Sprzeciwów] do zarzutów podniesionych już w odwołaniu. Przewiduje on bowiem, że żądania powinny dotyczyć kwestii nieporuszonych w odwołaniu. Co więcej, wspomniany przepis w żaden sposób nie odnosi się do możliwości wniesienia przez stronę pozwaną odrębnego odwołania od zaskarżonej decyzji. W istocie oba te środki prawne służą zakwestionowaniu decyzji o uwzględnieniu sprzeciwu i odrzuceniu zgłoszenia wspólnotowego znaku towarowego".

86. Powyższa analiza została potwierdzona przez Sąd w wyroku Meica/OHIM – Salumificio Fratelli Beretta (STICK MiniMINI Beretta) [31]. Mimo że w tej sprawie Sąd poddał art. 8 ust. 3 rozporządzenia nr 216/96 bardziej dogłębnemu badaniu i szczegółowo przeanalizował związek między tym przepisem a środkiem odwoławczym określonym w art. 60 rozporządzenia nr 207/2009, wciąż nie jestem przekonany, że art. 8 ust. 3 rozporządzenia nr 216/96 może ustanawiać – w takiej formie, w jakiej jest on zredagowany – równoległy środek odwoławczy.

87. Moim zdaniem za odrzuceniem takiego podejścia przemawia kilka powodów, a mianowicie brzmienie art. 8 ust. 3 rozporządzenia nr 216/96, systematyka, w jaką wpisuje się ten przepis, jak również brak zasad i gwarancji proceduralnych wystarczających do zapewnienia stronom skutecznej ochrony sądowej.

27 — Decyzja Czwartej Izby Odwoławczej OHIM z dnia 9 sierpnia 2012 r. Zoo sport, pkt 10 („cross-appeal").

28 — Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 2015 r. zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 207/2009 w sprawie wspólnotowego znaku towarowego i rozporządzenie Komisji (WE) nr 2868/95 wykonujące rozporządzenie Rady (WE) nr 40/94 w sprawie wspólnotowego znaku towarowego oraz uchylające rozporządzenie Komisji (WE) nr 2869/95 w sprawie opłat na rzecz Urzędu Harmonizacji w ramach Rynku Wewnętrznego (Dz.U. L 341, s. 21).

29 — T-84/08, EU:T:2011:144.

30 — Punkt 23.

31 — T-247/14, EU:T:2016:64. W sprawie zakończonej tym wyrokiem skarżąca, jako strona pozwana, sformułowała w swojej odpowiedzi na odwołanie złożonej na podstawie art. 8 ust. 3 rozporządzenia nr 216/96 żądania mające na celu zmianę decyzji Wydziału Sprzeciwów. Izba Odwoławcza – wbrew temu, co zostało orzeczone w niniejszej sprawie – uznała te żądania za niedopuszczalne z tego względu, że rozszerzały one przedmiot odwołania i nie spełniały wymogów ustanowionych w art. 60 rozporządzenia nr 207/2009.

88. Przede wszystkim zakres i szczegółowe zasady stosowania art. 8 ust. 3 rozporządzenia nr 216/96 muszą zostać określone przy uwzględnieniu przepisów regulujących wnoszenie odwołań do izb odwoławczych OHIM w ramach rozporządzeń nr 207/2009 i nr 2868/95.

89. Rozporządzenie nr 207/2009 definiuje w swoim tytule VII, zatytułowanym „Odwołania", podstawowe zasady znajdujące zastosowanie do odwołań wnoszonych między innymi od decyzji Wydziału Sprzeciwów. Artykuł 60 tego rozporządzenia ustanawia warunki dotyczące terminu i formy, jakie należy spełnić przy wniesieniu takiego odwołania. Odwołanie wnosi się zatem na piśmie w terminie dwóch miesięcy od dnia doręczenia decyzji i uważa się je za wniesione z chwilą uiszczenia opłaty. Powyższe zasady są przypomniane w formularzu, z którego wnoszący odwołanie mogą skorzystać przy wnoszeniu odwołania [32].

90. Zgodnie ze swoim motywem piątym rozporządzenie nr 2868/95 przewiduje zasady konieczne do wykonania przepisów rozporządzenia nr 207/2009. W zakresie zasad procesowych uzupełnia ono, w swym tytule X, przepisy dotyczące wnoszenia i rozpatrywania odwołań.

91. I tak, jeżeli chodzi o warunki dotyczące terminu i formy, o których mowa w art. 60 rozporządzenia nr 207/2009, prawodawca Unii precyzuje w ramach zasady 49 rozporządzenia nr 2868/95, że ich poszanowanie jest wymagane pod rygorem stwierdzenia niedopuszczalności odwołania. Co się tyczy opłaty za odwołanie, uściśla on ponadto, że musi ona zostać uiszczona przed upływem terminu określonego we wspomnianym art. 60, gdyż w przeciwnym wypadku odwołanie uznaje się za niewniesione.

92. To właśnie w tę systematykę wpisuje się rozporządzenie nr 216/96. Zgodnie ze swoim motywem szóstym rozporządzenie to ma na celu „uzupełnienie" przepisów wykonawczych do rozporządzenia nr 207/2009 przyjętych w rozporządzeniu nr 2868/95, w szczególności w zakresie organizacji izb odwoławczych oraz postępowania ustnego. Jego celem nie jest zatem zastąpienie zasad ustanowionych w rozporządzeniach nr 207/2009 i 2868/95, ani nawet stworzenie lex specialis w przypadku odwołań do izb odwoławczych OHIM. Nie miałoby to też żadnego sensu, ponieważ – przypomnijmy – art. 60 rozporządzenia nr 207/2009 ustanawia zasady procesowe znajdujące zastosowanie do takich odwołań.

93. Artykuł 8 rozporządzenia nr 216/96, zatytułowany „Tryb postępowania" przewiduje w swych ust. 2 i 3 zasady znajdujące zastosowanie do wymiany pism procesowych przed izbą odwoławczą, niezależnie od tego, czy chodzi o pismo przedstawiające podstawy odwołania, odpowiedź na odwołanie czy też replikę lub duplikę.

94. Z art. 8 ust. 2 rozporządzenia nr 216/96 wynika zatem, że [w] postępowaniach inter partes […] wskazanie podstaw odwołania oraz odpowiedź na nie mogą zostać uzupełnione repliką odwołującej się strony, złożoną w terminie dwóch miesięcy od zawiadomienia jej o odpowiedzi, oraz odparciem zarzutów przez stronę pozwaną, złożonym w terminie dwóch miesięcy od powiadomienia jej o replice".

95. Prawodawca Unii precyzuje następnie w art. 8 ust. 3 tego rozporządzenia – którego zakres należy tu zbadać – że „strona pozwana może w swojej odpowiedzi domagać się unieważnienia [uchylenia] lub zmiany zaskarżonej decyzji w kwestii niepodniesionej w odwołaniu. Wnioski takie stają się bezprzedmiotowe w przypadku cofnięcia odwołania przez stronę wnoszącą odwołanie".

32 — Formularz ten jest dostępny w serwisie internetowym OHIM.

96. Zgodnie z dokonaną przez Sąd wykładnią przepis ten, jak mogliśmy to zaobserwować, ustanawia równoległy środek odwoławczy, współistniejący z tym przewidzianym w pkt 60 rozporządzenia nr 207/2009, i umożliwia stronie pozwanej zakwestionowane decyzji Wydziału Sprzeciwów OHIM poprzez podniesienie nowych zarzutów w odpowiedzi na odwołanie główne wniesione przez drugą stronę postępowania (wnoszącą odwołanie).

97. W wyroku Meica/OHMI – Salumificio Fratelli Beretta (STICK MiniMINI Beretta) [33] Sąd wydaje się domyślnie zrównać zakres art. 8 ust. 3 rozporządzenia nr 216/96 z odwołaniem wzajemnym. Przeciwstawia on bowiem wyraźnie ten przepis „odrębnemu odwołaniu" przewidzianemu w art. 60 rozporządzenia nr 207/2009, które „jest jedynym środkiem prawnym umożliwiającym podniesienie zarzutów w sposób pewny" [34].

98. Takie odwołanie wzajemne zaś, podobnie jak jakikolwiek inny rodzaj odwołania, nie może zostać ustanowiony przez art. 8 ust. 3 rozporządzenia nr 216/96 i to z dwóch głównych przyczyn.

99. Przede wszystkim wątpię, by rozporządzenie wykonawcze Komisji, którego podstawowym celem jest, zgodnie z jego motywem szóstym, organizacja izb odwoławczych oraz postępowania ustnego, stanowiło właściwe ramy prawne do wprowadzenia nowego środka odwoławczego, nieprzewidzianego dotychczas przez kolejne rozporządzenia wspólnotowe dotyczące znaków towarowych.

100. Następnie, co stanowi zresztą element rozstrzygający, prawodawca Unii nie zdefiniował zasad i gwarancji proceduralnych, którymi obwarowane byłoby wniesienie owego domniemanego odwołania, mimo że takie zasady i gwarancje są zwykle ściśle określone dla wszystkich środków prawnych ustanowionych w prawie Unii, w tym również dla odwołań wzajemnych [35].

101. Należy bowiem położyć szczególny nacisk na brak w rozporządzeniu nr 216/96 – podobnie zresztą jak w analizie przeprowadzonej przez Sąd w wyroku Meica/OHIM – Salumificio Fratelli Beretta (STICK MiniMINI Beretta) [36] – jakiejkolwiek wzmianki na temat zasad, które w sposób konieczny powinny regulować wnoszenie odwołania, a w szczególności zasad dotyczących formy, w jakiej odwołanie musi być wniesione, i warunków, na jakich strony mogą się do niego ustosunkować.

102. Chociaż art. 8 ust. 2 rozporządzenia nr 216/96 ustanawia termin, w jakim strona skarżąca może złożyć replikę w następstwie przedstawienia przez stronę pozwaną odpowiedzi na odwołanie, należy stwierdzić, że w przepisie tym brakuje jakiejkolwiek wzmianki dotyczącej terminu, w jakim owa odpowiedź na odwołanie, zawierająca ewentualnie odwołanie posiłkowe, powinna de facto wpłynąć. Ponadto o ile przepis ten zawiera zasady mające zastosowanie do wymiany pism procesowych dotyczących odwołania głównego wniesionego przez stronę skarżącą, o tyle w żaden sposób nie wspomina on o możliwości ustosunkowania się względem nowych okoliczności, które mogłyby zostać wskazane w ewentualnym odwołaniu posiłkowym. A zatem moim zdaniem brzmienie art. 8 tego rozporządzenia nie gwarantuje jasności i pewności prawnej, które są przecież wymagane w ramach korzystania ze środka zaskarżenia [37], i w jeszcze mniejszym stopniu zapewnia stronom ochronę sądową.

33 — T-247/14, EU:T:2016:64.

34 — Punkty 22, 24.

35 — Zobacz w szczególności przepisy szczególne regulaminu postępowania przed Trybunałem zawarte w rozdziale 3 tytułu V, zatytułowanym „Forma, zawartość i żądania odwołania wzajemnego", i w rozdziale 4 tytułu V, zatytułowanym „Wymiana pism po wniesieniu odwołania wzajemnego" (art. 176–180).

36 — T-247/14, EU:T:2016:64.

37 — Zobacz podobnie wyroki: Moussis/Komisja, 227/83, EU:C:1984:276, pkt 12; a także Barcella i in./Komisja, 191/84, EU:C:1986:197, pkt 12.

103. Jeżeli pragniemy zagwarantować prawidłowe administrowanie wymiarem sprawiedliwości i poszanowanie praw procesowych każdej ze stron, zapewnić, by decyzje administracyjne i orzeczenia sądowe stawały się ostateczne, a także chronić interes publiczny [38], to nieodzowne jest, aby te zasady wynikały z brzmienia danego przepisu albo poprzez ich wyraźne wskazanie, albo poprzez odesłanie do innych przepisów proceduralnych.

104. Strony muszą zatem być w stanie zapoznać się z zasadami dotyczącymi formy i terminu, w jakich odwołanie ma być wniesione, żeby zagwarantować jego dopuszczalność, i muszą też mieć możliwość dokonania wymiany pism procesowych w celu zapewnienia ich obrony.

105. W niniejszej sprawie bezsporne jest, że Izba Odwoławcza bez ograniczenia przyznała LG prawo zmiany, za pośrednictwem odpowiedzi na odwołanie, zakresu postępowania, nie umożliwiając BSH złożenia odpowiedzi. Również bezsporne jest, że BSH, która jako jedyna uiściła przewidziana w art. 60 rozporządzenia nr 207/2009 opłatę za odwołanie, sfinansowała ostatecznie une reformatio in peius, ponieważ Izba Odwoławcza uwzględniła żądania LG.

106. Zważywszy na wszystkie te okoliczności, można się zasadnie zastanawiać, czy zamiarem prawodawcy Unii było ustanowienie w ramach art. 8 ust. 3 rozporządzenia nr 216/96 nowego środka odwoławczego, równoległego do postępowania odwoławczego przewidzianego w art. 58 i nast. rozporządzenie nr 207/2009.

107. Jego intencje były skromniejsze.

108. W istocie zasada procesowa określona w art. 8 ust. 3 rozporządzenia nr 216/96 zezwala stronie pozwanej wyłącznie na przedstawienie nowych okoliczności faktycznych i prawnych dotyczących towarów i usług wskazanych w ramach odwołania głównego, czyli wpisujących się w ramy odwołania wniesionego tytułem głównym przez stronę wnoszącą odwołanie zgodnie z art. 60 rozporządzenia nr 207/2009.

109. W przypadku gdy odwołanie główne dotyczy wyłącznie części towarów lub usług objętych zgłoszeniem wspólnotowego znaku towarowego, tak jak ma to miejsce w przypadku niniejszej sprawy, owo odwołanie zezwala izbie odwoławczej OHIM na przeprowadzenie ponownego badania sprzeciwu co do istoty, jednak jedynie w stosunku do tych towarów lub usług [39].

110. Jeżeli w okolicznościach takich jak występujące w niniejszej sprawie strona pozwana wnosi odwołanie wzajemne, którego przedmiot znacznie wykracza poza ramy ustanowione w odwołaniu głównym, to w sposób oczywisty nagina ona zasady procesowe.

111. Takie odwołanie musi bowiem zostać wniesione bezwzględnie w terminie i w formie przepisanych przez art. 60 rozporządzenia nr 207/2009.

112. Przypomnijmy, że zgodnie z tym artykułem strona pozwana dysponuje na wniesienie swojego odwołania terminem dwóch miesięcy od dnia doręczenia jej decyzji Wydziału Sprzeciwów i musi ponadto uiścić od niego opłatę.

113. Termin dwóch miesięcy ma charakter bezwzględnej przeszkody procesowej. Ma on pozwolić na zagwarantowanie, że decyzje Wydziału Sprzeciwów staną się ostateczne, jeżeli nie zostaną zaskarżone, zapewniając w ten sposób bezpieczeństwo sytuacji prawnych i chroniąc ponadto interes publiczny [40].

38 — Wyrok Evropaïki Dynamiki/Komisja, C-469/11 P, EU:C:2012:705, pkt 50 i przytoczone tam orzecznictwo.

39 — Wyrok Völkl/OHMI – Marker Völkl (VÖLKL), T-504/09, EU:T:2011:739, pkt 54.

40 — Zobacz orzecznictwo przywołane w przypisie 37.

114. Z chwilą upływu terminu określonego w art. 60 rozporządzenia nr 207/2009 nie ma możliwości rozszerzenia zakresu odwołania poza to, co zostało zdefiniowane w ramach odwołania głównego. Izba odwoławcza nie może zatem przeprowadzić ponownego badania sprzeciwu co do istoty w odniesieniu do towarów wskazanych w odwołaniu strony pozwanej, ponieważ decyzja Wydziału Sprzeciwów uzyskała w tym zakresie powagę rzeczy osądzonej.

115. Tymczasem w niniejszej sprawie LG złożyła swą odpowiedź na odwołanie, w której domagała się ponadto poddania kontroli decyzji Wydziału Sprzeciwów w odniesieniu do towarów należących do klas 7, 9 i 11, w dniu 31 października 2012 r., mimo że decyzja Wydziału Sprzeciwów została doręczona jej w dniu 3 maja 2012 r. Co więcej, LG nie uiściła żadnej opłaty za odwołanie.

116. Zgodnie z zasadą 49 ust. 1 rozporządzenia nr 2868/95 Izba Odwoławcza powinna była odrzucić to odwołanie jako niedopuszczalne, ponieważ nie spełniało ono żadnego z warunków ustanowionych w art. 60 rozporządzenia nr 207/2009.

117. Izba Odwoławcza była zobowiązania do rozpatrzenia jedynie odwołania od decyzji Wydziału Sprzeciwów, które wniosła BSH, w zakresie, w jakim w decyzji tej uwzględniono sprzeciw i odrzucono jej zgłoszenie wspólnotowego znaku towarowego w odniesieniu do elektrycznych przyborów do sprzątania domu, mianowicie odkurzaczy, odkurzaczy na mokro i na sucho, należących do klasy 7.

118. Dopuszczając odwołanie wniesione przez LG i uwzględniając jej żądania, Izba Odwoławcza naruszyła zatem wyżej wskazane przepisy.

119. Z tego powodu należy zatem stwierdzić nieważność spornej decyzji.

120. W dalszej części niniejszej opinii jedynie posiłkowo przeanalizuję zarzut dotyczący naruszenia prawa do bycia wysłuchanym i zasady kontradyktoryjności.

B – *W przedmiocie naruszenia prawa do bycia wysłuchanym i zasady kontradyktoryjności*

121. W niniejszej sprawie nie zostało zakwestionowane, że odpowiedź na odwołanie złożona przez LG stanowiła coś więcej niż zwykłe zarzuty obrony, ponieważ rozszerzała w znaczny sposób przedmiot sporu. Z tego też względu Izba Odwoławcza zinterpretowała uwagi zawarte w odpowiedzi na odwołanie złożonej przez LG jako „odwołanie wzajemne" oparte na art. 8 ust. 3 rozporządzenia nr 216/96.

122. W spornej decyzji Izba Odwoławcza uwzględniła częściowo to odwołanie wzajemne, nie przyjmując jednak wcześniej uwag BSH.

123. Na rozprawie przed Trybunałem OHIM potwierdził, że doszło do naruszenia proceduralnego wpływającego na zgodność z prawem spornej decyzji, ponieważ pisemny etap postępowania został zamknięty po wniesieniu odwołania wzajemnego przez LG, bez uprzedniego wysłuchania BSH.

124. Stan faktyczny niniejszej sprawy wyraźnie wskazuje, że Izba Odwoławcza nie wyciągnęła wszystkich konsekwencji narzucających się z faktu wniesienia odwołania, które sama zakwalifikowała jako „wzajemne". Zaniechała ona bowiem zapewnienia zgłaszającej gwarancji proceduralnych związanych z wniesieniem takiego środka, naruszając w ten sposób jej prawo do obrony poprzez nieumożliwienie jej na tym etapie postępowania ustosunkowania się do nowych argumentów wysuniętych przez wnoszącą sprzeciw.

125. Czyniąc tak, Izba Odwoławcza naruszyła art. 63 ust. 2 i art. 75 zdanie drugie rozporządzenia nr 207/2009.

126. Zgodnie z art. 63 ust. 2 tego rozporządzenia izba odwoławcza OHIM jest bowiem zobowiązana w toku rozpatrywania odwołania do wzywania stron, tak często jak to jest konieczne, do przedstawiania w terminie wyznaczonym przez izbę odwoławczą uwag dotyczących materiałów przekazanych przez inne strony.

127. Ponadto na podstawie z art. 75 zdanie drugie wspomnianego rozporządzenia decyzje izby odwoławczej OHIM mogą opierać się wyłącznie na przyczynach lub materiale dowodowym, co do których strony zainteresowane miały możliwość przedstawienia swoich uwag.

128. Z utrwalonego orzecznictwa wynika, że przepisy te mają na celu spełnienie w ramach prawa wspólnotowych znaków towarowych wymogów związanych z prawem do rzetelnego procesu, o którym mowa w art. 41 karty praw podstawowych, a zwłaszcza wymogów przewidzianych w ramach poszanowania prawa do obrony, o którym mowa w art. 41 ust. 2 lit. a) karty praw podstawowych [41]

129. Ustanawiają one w szczególności prawo do bycia wysłuchanym i poszanowanie zasady kontradyktoryjności, które stanowią podstawowe zasady prawa Unii [42].

130. Zasady te powinny być przestrzegane we wszystkich postępowaniach mogących prowadzić do wydania decyzji władzy publicznej istotnie wpływającej na prawa jednostki [43], i to nawet w braku szczególnych uregulowań,

131. Prawo do bycia wysłuchanym wymaga, by jednostka miała możliwość skutecznego przedstawienia swojego stanowiska, i rozciąga się ono na wszystkie okoliczności faktyczne oraz prawne, które stanowią podstawę aktu decyzyjnego [44].

132. Zasada kontradyktoryjności wymaga z kolei, by strony postępowania miały prawo do zapoznania się z materiałem dowodowym i z uwagami przedstawionymi przed sądem przez ich przeciwnika procesowego oraz do ustosunkowania się do nich [45]. Stoi ona zatem na przeszkodzie temu, by organ władzy oparł swą decyzję na okolicznościach faktycznych i dokumentach, z którymi jedna ze stron nie mogła się zapoznać i do których nie mogła się w konsekwencji ustosunkować.

133. Poszanowanie powyższych zasad wymaga wcześniejszego przedyskutowania wszystkich elementów, na których organ władzy lub sąd rozpatrujący daną sprawę zamierza oprzeć swą decyzję. OHIM może zatem opierać swe decyzje wyłącznie na okolicznościach faktycznych lub prawnych, co do których strony mogły przedstawić swoje uwagi. Rozstrzygnięcie sporu wynika w sposób konieczny z oceny dokonanej przez organ władzy lub sąd, która może być jedynie wzbogacona i potwierdzona lub, w danym przypadku, osłabiona przez uwagi stron. Pozwala to organowi władzy lub sądowi z jednej strony orzec w całkowicie bezstronny sposób, z pełną znajomością zarówno stanu faktycznego, jak i prawnego sprawy. Brak możliwości przedstawienia swoich uwag może zasadnie wywołać u strony przegrywającej wrażenie, że sąd był sprzymierzeńcem jej przeciwnika procesowego. Z drugiej strony pozwala to też organowi władzy lub sądowi na sformułowanie właściwego uzasadnienia decyzji, który to obowiązek wypływa z art. 75 rozporządzenia nr 207/2009.

41 — Wyroki: Moonich Produktkonzepte & Realisierung/OHIM – Thermofilm Australia (HEATSTRIP), T-184/12, EU:T:2014:621, pkt 35–37 i przytoczone tam orzecznictwo; a także DTL Corporación/OHIM – Vallejo Rosell (Generia), T-176/13, EU:T:2014:1028, pkt 28, 29 i przytoczone tam orzecznictwo. Zobacz także wyrok Krombach, C-7/98, EU:C:2000:164, pkt 25, 26.

42 — Wyrok Bertelsmann i Sony Corporation of America/Impala, C-413/06 P, EU:C:2008:392, pkt 61.

43 — Zobacz podobnie wyrok Komisja/Irlandia i in., C-89/08 P, EU:C:2009:742, pkt 50 i przytoczone tam orzecznictwo.

44 — Postanowienie DTL Corporación/OHIM, C-62/15 P, EU:C:2015:568, pkt 45 i przytoczone tam orzecznictwo.

45 — Wyrok Komisja/Irlandia i in., C-89/08 P, EU:C:2009:742, pkt 52 i przytoczone tam orzecznictwo.

134. Poszanowanie tych zasad jest tym bardziej istotne w kontekście sporów dotyczących wspólnotowego znaku towarowego, ponieważ jak zostało przypomniane przez Trybunał, izba odwoławcza OHIM w wyniku wniesionego do niej odwołania jest zobowiązana do przeprowadzenia ponownego badania sprzeciwu co do istoty, zarówno pod względem prawnym, jak i faktycznym [46].

135. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem OHIM jest zobowiązany do wykonywania swych kompetencji w zgodzie z zasadami ogólnymi prawa Unii [47].

136. Ponadto w wytycznych dotyczących badania przeprowadzonego przez OHIM, część A, dział 2 („Ogólne zasady postępowania"), pkt 2 („Prawo do bycia wysłuchanym") stwierdza się, że „[n]a podstawie ogólnej zasady ochrony prawa do obrony każda osoba, na której interes ma wpływ decyzja władz publicznych musi mieć możliwość przedstawienia swojego stanowiska. W konsekwencji we wszystkich postępowaniach przed [OHIM] strony zawsze mają możliwość przedstawienia swojego stanowiska oraz przytoczenia swoich środków obrony". W wytycznych tych wskazano również, że „[d]ecyzje mogą opierać się wyłącznie na przyczynach, co do których strony miały możliwość przedstawiania swoich uwag".

137. Wytyczne dotyczące postępowań przed OHIM określają zbiorczo jedynie wzorce postępowania, do których OHIM sam pragnie się stosować, w związku z czym, przy założeniu, że są one zgodne z przepisami prawnymi wyższej rangi, stanowią one formę „samoograniczenia się" OHIM poprzez dostosowanie się do reguł, które sam sobie narzucił.

138. Zważywszy na ogół powyższych uwag uważam, że Izba Odwoławcza naruszyła przysługujące BSH prawo do bycia wysłuchanym oraz zasadę kontradyktoryjności, ponieważ przeprowadziła kontrolę decyzji Wydziału Sprzeciwów na podstawie informacji, które nie były przedmiotem dyskusji, naruszając w ten sposób interesy BSH.

139. Stwierdzam zatem, że doszło do naruszenia art. 63 ust. 2 i art. 75 zdanie drugie rozporządzenia nr 207/2009.

140. To naruszenie przepisów proceduralnych jest godne pożałowania, tym bardziej że okoliczności przywołane przez LG były w oczywisty sposób rozstrzygające dla wyniku postępowania, ponieważ Izba Odwoławcza uwzględniła częściowo jej żądanie, przeprowadzając kontrolę Wydziału Sprzeciwów, w wyniku czego dokonane przez BSH zgłoszenie wspólnotowego znaku towarowego „compressor technology" do rejestracji zostało odrzucone w szerszym zakresie.

141. Podczas rozprawy przed Trybunałem OHIM naciskał na fakt, że ten błąd proceduralny jest obecnie „naprawiony" w zakresie, w jakim przez ostatnie dwa lata BSH miała możliwość podniesienia naruszenia swoich praw w toku pisemnego i ustnego etapu postępowania toczącego się przed Sądem.

142. Po pierwsze, taki sposób rozumowania stanowi wyraz bardzo dziwnego rozumienia pojęcia naprawienia.

46 — Postanowienie DTL Corporación/OHIM, C-62/15 P, EU:C:2015:568, pkt 35 i przytoczone tam orzecznictwo. Z art. 64 ust. 1 rozporządzenia nr 207/2009 wynika bowiem, że po rozpatrzeniu odwołania co do istoty izba odwoławcza OHIM podejmuje decyzję w sprawie odwołania i może, czyniąc to, w szczególności „skorzystać z uprawnień w granicach kompetencji posiadanych przez instancję, która podjęła zaskarżoną decyzję", co znaczy, że izba odwoławcza może rozstrzygnąć sama w przedmiocie sprzeciwu, oddalając go bądź uwzględniając, utrzymując w ten sposób w mocy decyzję wydaną w pierwszej instancji w postępowaniu przed OHIM lub ją uchylając [wyrok DTL Corporación/OHIM – Vallejo Rosell (Generia), T-176/13, EU:T:2014:1028, pkt 30].

47 — Wyrok Agencja Wydawnicza Technopol/OHIM, C-51/10 P, EU:C:2011:139, pkt 73.

143. Prawo do obrony powinno być przestrzegane we wszystkich postępowaniach mogących prowadzić do wydania decyzji władzy publicznej, administracyjnej lub sądowniczej istotnie wpływającej na prawa jednostki [48], a OHIM wyraźnie ustanowił to prawo w swoich wytycznych. OHIM nie może zatem w sposób przyzwoity zwolnić się z obowiązku jego przestrzegania, twierdząc, że prawo do bycia wysłuchanym jest honorowane przed organami władzy sądowniczej.

144. Takie naprawienie wymagałoby tego, by Izba Odwoławcza poddała nowe okoliczności pod dyskusję stron, w razie potrzeby poprzez otwarcie na nowo ustnego etapu postępowania.

145. Po drugie, przytoczony sposób rozumowania wynika też z pomylenia gwarancji proceduralnych, które muszą być zapewnione w momencie wniesienia przez stronę odwołania wzajemnego, z gwarancjami, które odnajdujemy w ramach zwykłej wymiany pism procesowych.

146. W przypadku bowiem gdy strona pozwana wnosi skargę lub odwołanie wzajemne, przepisy procesowe przewidują automatycznie nową wymianę pism procesowych. Natomiast jeżeli przedstawia ona wyłącznie odpowiedź na skargę lub na odwołanie, to faktycznie strona skarżąca lub wnosząca odwołanie jest zobowiązana wystąpić z uzasadnionym wnioskiem o udzielenie jej zezwolenia na złożenie repliki.

147. W niniejszym przypadku Izba Odwoławcza powinna była zatem, na podstawie art. 63 ust. 2 rozporządzenia nr 207/2009, wyraźnie wezwać BSH do przedstawienia uwag w przedmiocie odwołania wzajemnego wniesionego przez LG.

148. Zważywszy na ogół powyższych rozważań, należy stwierdzić nieważność spornej decyzji z powodu naruszenia przysługującego BSH prawa do bycia wysłuchanym i zasady kontradyktoryjności, ustanowionych w art. 63 ust. 2 i art. 75 zdanie drugie rozporządzenia nr 207/2009.

VII – **W przedmiocie kosztów**

149. Zgodnie z art. 137 regulaminu postępowania przed Trybunałem, który znajduje zastosowanie do postępowania odwoławczego na mocy art. 184 § 1 tego regulaminu, Trybunał orzeka o kosztach w wyroku lub w postanowieniu kończącym postępowanie.

150. W niniejszym przypadku należy zaznaczyć, że oprócz uchylenia zaskarżonego wyroku, proponuję Trybunałowi, by uwzględnił skargę BSH i stwierdził nieważność spornej decyzji. W konsekwencji proponuję, by zgodnie z żądaniem BSH obciążyć OHIM kosztami postępowania poniesionymi przez nią zarówno w postępowaniu w pierwszej instancji, jak i w toku postępowania odwoławczego.

VIII – **Wnioski**

151. W świetle powyższych uwag proponuję, aby Trybunał wydał następujące orzeczenie:

1) Uchyla się wyrok Sądu Unii Europejskiej z dnia 4 grudnia 2014 r. BSH/OHIM – LG Electronics (COMPRESSOR TECHNOLOGY) (T-595/13, EU:T:2014:1023).

2) Stwierdza się nieważność decyzji Pierwszej Izby Odwoławczej Urzędu Harmonizacji w ramach Rynku Wewnętrznego (znaki towarowe i wzory) (OHIM) z dnia 5 września 2013 r. (sprawa R 1176/2012-1), zmienionej decyzją zawierającą sprostowanie z dnia 3 grudnia 2013 r.

48 — Wyrok Komisja/Irlandia i in., C-89/08 P, EU:C:2009:742, pkt 50 i przytoczone tam orzecznictwo.

3) OHIM zostaje obciążony kosztami postępowania związanymi zarówno z postępowaniem w pierwszej instancji, jak i z postępowaniem odwoławczym.